

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 622
van **ELISABETH MEULEMAN**
datum: 2 juli 2018

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Putwater regio Kempen - Drinkwaternormen en gezondheidseffecten

Heel wat Kempense gezinnen maken gebruik van putwater voor drinkwatertoepassingen terwijl ze niet weten of dit water daarvoor geschikt is.

Resultaten van de 3xG-studie - een gezondheidsstudie in opdracht van NIRAS, in Dessel, Mol en Retie - toonden aan dat zwangere moeders die putwater gebruiken om te koken of de moestuin te besproeien hogere gehalten aan toxisch arseen in hun lichaam (in de urine) hadden (NIRAS: Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Verrijkte Splijtstoffen). Daarom lanceerde het loco-regionaal gezondheidsoverleg en -organisatie (Logo) Kempen samen met veertien Kempense gemeenten een campagne waarbij mensen die putwater gebruiken voor drinkwatertoepassingen (drinken, koken, vaat of hygiëne) aangezet werden om een waterstaal te laten analyseren.

171 inwoners gingen daarop in en lieten een putwateranalyse uitvoeren door het Provinciaal Instituut voor Hygiëne (PIH). Een analyse van die 171 putwaterstalen toont nu aan dat meer dan de helft niet voldoet aan de drinkwaternormen.

De frequentst voorkomende normafwijkingen waren een te lage pH en/of te hoge gehalten aan ammonium (NH₄), mangaan en ijzer. Ook voor heel wat gezondheidkundig belangrijke parameters werden er overschrijdingen van de norm gevonden (lood, E. coli, Enterococci, nitriet (NO₂), nitraat (NO₃), maar ook arseen, lood en cadmium). Het gebruik van putwater voor drinkwatertoepassingen dat voor één of meerdere parameters niet aan de normen voor drinkwater voldoet, kan een gezondheidsrisico inhouden. Zo bijvoorbeeld de aangetroffen concentraties aan arseen, cadmium en lood. Zo legden de onderzoekers de link tussen meer arseen in het lichaam van moeders en DNA-schade en kleinere baby's.

De resultaten van deze metingen zijn dus verontrustend.

1. Volstaan de vrijblijvende sensibiliseringsacties die tot nu toe opgezet werden? Moet er niet met meer aandrang gewezen worden op de reële risico's die zich voordoen bij het gebruik van putwater met deze contaminanten om te drinken, te koken, de afwas te doen of te douchen?
2. Is het besproeien van de grond met dit water nog verantwoord? Zo neen, wat zal de minister doen om dit te voorkomen?

3. Zullen er veralgemeende controles van putwater verricht worden? Nu zijn een 170-tal putten nagekeken maar acht de minister het niet aangewezen om bij iedereen in de betrokken regio een gratis putwateranalyse te doen?
4. Is ook geen bijkomende controle nodig van de vervuiling van de bodem en het grondwater?
5. Krijgen mensen die putwater gebruikten, en zeker risicogroepen zoals zwangere vrouwen, het recht om gratis gezondheidstests te laten afnemen?
6. Welke maatregelen zal de minister nemen om de vervuiling zelf aan te pakken? Of beschouwt de minister dit als natuurlijke concentraties (bv. aan arseen) in de Kempense bodem?
7. De hele 3G-studie ("gezondheid - gemeenten - geboorten") kwam er omdat men op termijn laagradioactief afval wil gaan bergen in Dessel, wat een impact zou kunnen hebben op de gezondheid van de inwoners van deze drie gemeenten. Vandaar dat gestart werd met een continue monitoring van de gezondheid van de inwoners en zeker van risicogroepen.

Welke conclusies kunnen getrokken worden inzake deze bergingsplannen op basis van de negatieve waarden die nu al gemeten worden bij mensen, meer bepaald bij risicogroepen en in putwater, wat een indicatie is voor al bestaande vervuiling in de bodem? Is het toevoegen van extra gezondheidsrisico's door berging van radioactief materiaal dan nog te verantwoorden?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jo Vandeurzen (622), Joke Schauvliege (582)

JO VANDEURZEN

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 622 van 2 juli 2018

van **ELISABETH MEULEMAN**

Een gecoördineerd antwoord zal gegeven worden door mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw.